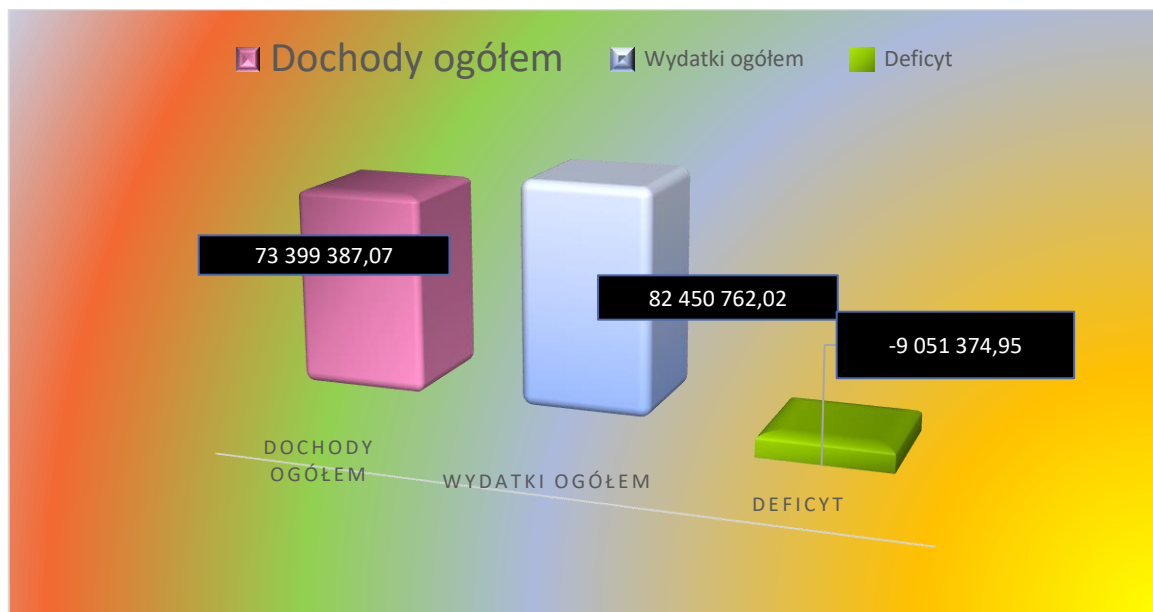

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Prognozowane dochody budżetu	73.399.387,07 zł
Prognozowane wydatki budżetu	82.450.762,02 zł
<u>Prognozowany deficyt budżetu</u>	<u>- 9.051.374,95 zł</u>

1.DOCHODY BUDŻETOWE

Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w art. 3 stanowi, że dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Dochodami gminy są również środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Dochody budżetu

Prognozowane dochody Gminy na rok 2024 ustalony został na poziomie **73.399.387,07 zł** i obejmuje **dochody bieżące w wysokości 40.942.994,00 zł** oraz **dochody majątkowe w wysokości 32.456.393,07 zł**. W rezultacie dochody bieżące stanowią **55,78%** dochodów ogółem, a dochody majątkowe **44,22%** dochodów ogółem .

Struktura dochodów kształtuje się następująco :

1. **dochody bieżące 40.942.994,00 zł, w tym:**

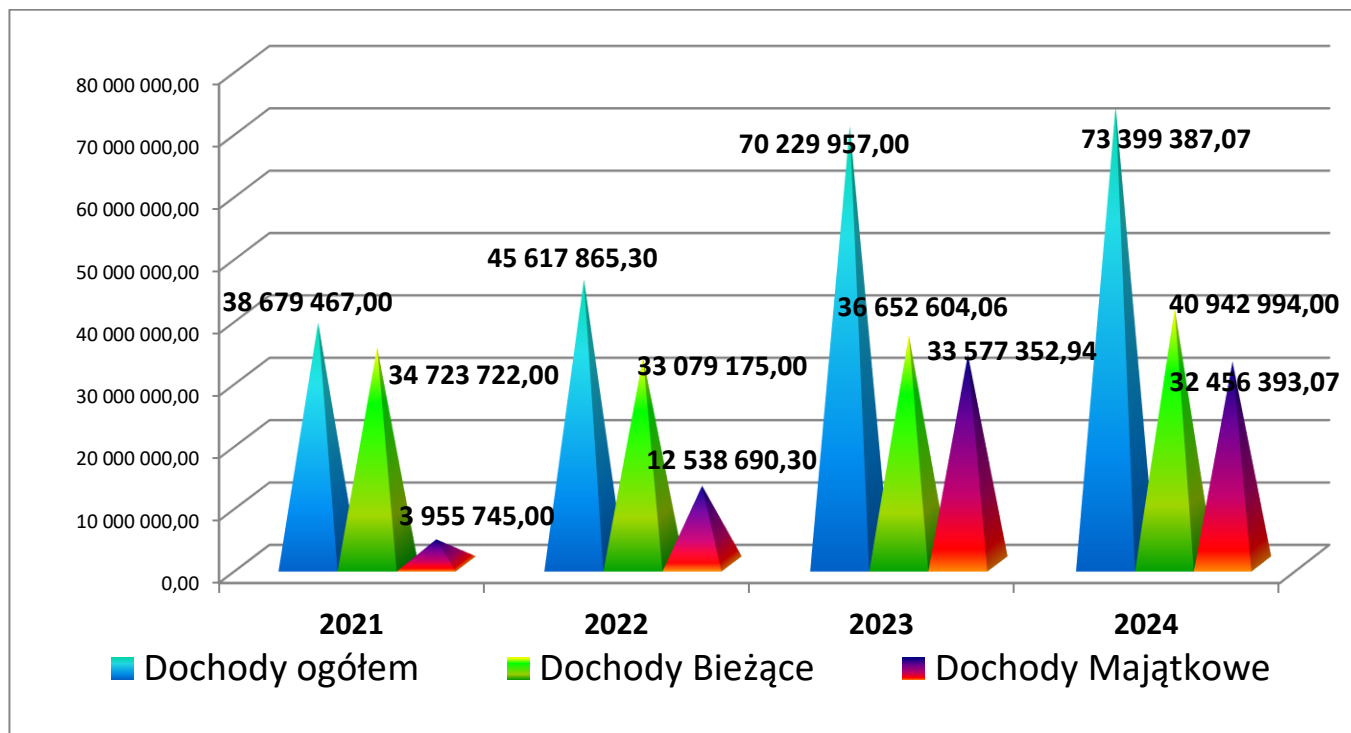
OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

- a) wpływy z podatków i opłat 26.308.175,00 zł,
- b) wpływy z PIT i CIT 5.037.675,00 zł,
- c) dochody z majątku gminy 1.525.330,00 zł,
- d) subwencje 4.104.724,00 zł,

- e) dotacje na zadania zlecone i cele bieżące 1.469.155,00 zł,
- f) pozostałe dochody 2.308.685,00 zł,
- g) pozostałe dotacje i środki 189.250,00 zł.

2. dochody majątkowe 32.456.393,07 zł, w tym :

- a) wpływy ze sprzedaży majątku 2.704.500,00 zł, w tym:
 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych 40.000,00 zł,
- b) wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności 15.000,00 zł,
- c) wpływy z dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje 29.736.893,07 w tym :
 - dofinansowanie do realizacji inwestycji w ramach Programu Rządowego Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 19.642.000,00 zł,
 - dofinansowania z innych źródeł 10.094.893,07 zł.

Dochody bieżące gminy obejmują wpływy z: podatków lokalnych, opłat lokalnych, dochodów gminnych jednostek budżetowych, udziałów w podatkach budżetu państwa, subwencji, dotacji na realizację zadań bieżących oraz pozostałe dochody gminy. Głównym źródłem dochodów bieżących są wpływy z podatków lokalnych i udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT), a ich wielkość szacuje się na 53,97 % dochodów bieżących i 30,10 % dochodów ogółem.

Oparcie dochodów w głównej mierze na udziale jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

bezpośrednich podatków dochodowych (PIT- podatek od osób fizycznych) uzależniło sytuację finansową samorządów od koniunktury gospodarczej oraz polityki podatkowej państwa. Informacja o planowanych dochodach z tytułu udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych nie ma charakteru dyrektywnego, a jedynie charakter informacyjno-szacunkowy, realizacja tych dochodów może

ulec zmianie. Należy zaznaczyć, że polityka podatkowa ustalona jest centralnie. Na 2024r. planowane wpływy z tego tytułu Ministerstwo Finansów ustaliło na poziomie 4.900.111,00 zł.

Zaplanowane wpływy z opłat lokalnych w kwocie 9.248.550,00 zł stanowią 22,58% dochodów bieżących. Największe dochody zamierza się zrealizować z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które zaplanowano w kwocie 2.855.500,00 zł. Wpływy z opłat przeznaczone są na koszty związane z realizacją zadań gminy z zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Pozostałe wpływy z opłat zaplanowano na poziomie przewidywanego wykonania w roku 2023.

Planowane na rok 2024 subwencje i dotacje bieżące w łącznej wysokości 5.763.129,00 zł stanowią 14,07% dochodów bieżących i 7,85% dochodów Gminy ogółem, z czego :

1. subwencja oświatowa - 4.104.724,00 zł,
2. dotacje na zadania własne - 249.723,00 zł,
3. dotacje na zadania zlecone - 1.219.432,00 zł,
4. dotacje i środki pozostałe - 189.250,00 zł.

Zgodnie z informacją Ministra Finansów, w ramach subwencji ogólnej planowanej na rok 2024 Gmina otrzymał wyłącznie subwencje oświatową w kwocie 4.104.724,00 zł. W wydatkach ogółem na oświatę subwencja stanowić będzie 21,27%. Na realizację zadań oświatowych, poza subwencją oświatową i dotacjami, gmina przeznaczy ze środków własnych na wydatki bieżące kwotę 2.336.106,00 zł.

Zaplanowane na pomoc i opiekę społeczną oraz rodzinę dotację pokrywają 40,74. % potrzeb na realizację tych zadań, co oznacza, że do realizacji wymienionych zadań gmina dopłaci ze środków własnych kwotę 1.983.302,00 zł.

Plan dochodów budżetu gminy w roku 2024 według klasyfikacji budżetowej, w pełnej szczegółowości (dział, rozdział, paragraf) stanowi załącznik nr 1, 2 do uchwały budżetowej.

UZASADNIENIE DOCHODÓW

PODSTAWOWE DOCHODY BIEŻĄCE PLANUJE SIĘ W KWOCIE 40.942.994,00 ZŁ CO STANOWI 55,78% OGÓLNYCH DOCHODÓW BUDŻETU.

Na podstawowe dochody gminy Ustronie Morskie składają się:

1. Wpływy z podatków:

- a) od nieruchomości,
- b) rolnego,
- c) leśnego,
- d) od środków transportowych,

- e) dochodowego od osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej,
- f) od spadków i darowizn,
- g) od czynności cywilnoprawnych;

2. Wpływy z opłat:

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

- a) skarbowej,
 - b) targowej
 - c) innych stanowiące dochody gminy, uiszczane na podstawie odrębnych przepisów,
3. Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (CIT),
 4. Udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT),
 5. Subwencje,
 6. Dotacje celowe z budżetu państwa.

Oto wybrane ważniejsze dochody:

Podatek od nieruchomości

Pobierany jest na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Opodatkowaniu podlegają:

- grunty niesklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne
- budynki

- budowle zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej.

Podatek od nieruchomości w 100% stanowi dochód gminy i jest pobierany przez gminę. Jest jednym z głównych źródeł dochodów budżetu gminy Ustronie Morskie. W projekcie uchwały budżetowej na rok 2024 zaplanowano dochód z tego tytułu w kwocie **14.771.248,00 zł**. Stanowi to 20,12% ogółu dochodów budżetu. Przy prognozowaniu wysokości wpływów z podatku od nieruchomości wzięto pod uwagę

faktyczną powierzchnię gruntów i budynków na terenie gminy podlegających opodatkowaniu, według stanu na dzień 31 sierpnia 2022 roku. Dochód został skalkulowany przy zastosowaniu stawek wynikających z Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 22 lipca 2021 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2022r. Uchwała Nr XLV/336/2022 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 27 stycznia 2022r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.

Podatek rolny

Podatek w 100% stanowi dochód gminy, na terenie której położone są grunty. Jest pobierany przez gminę. Zasady opodatkowania podatkiem rolnym reguluje ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym. Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają tylko grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne albo jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych.

Podstawę opodatkowania podatkiem rolnym stanowi:

- a) dla gruntów tworzących gospodarstwo rolne - liczba hektarów przeliczeniowych
- b) dla pozostałych gruntów - liczba hektarów fizycznych wynikająca z ewidencji gruntów i budynków.

Podatek rolny za rok podatkowy wynosi:

- a) od 1 ha przeliczeniowego gruntu w gospodarstwie rolnym równowartość pieniężną 2,5 q żyta ($2,5q \times 89,63 \text{ zł} = 224,0750 \text{ zł}$ za 1 ha przeliczeniowy),
 - b) dla podmiotów nie tworzących gospodarstwa rolnego podstawę opodatkowania stanowi liczba hektarów fizycznych. Podatek od 1 ha fizycznego wynosi równowartość pieniężną 5 q żyta ($5q \times 89,63 \text{ zł} = 448,1500 \text{ zł}$ za 1 ha fizyczny).
- ✓ Corocznie Prezes GUS na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 15.XI.1984 r. o podatku rolnym ogłasza średnią cenę skupu żyta do celów podatku rolnego. Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2023 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2024; (wynosi 89,63 zł za 1dt).

Przy kalkulacji dochodu z tytułu podatku rolnego założono, że wyniesie **491.701,00 zł** Stanowi to 0,66 % dochodów budżetu ogółem.

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Podatek leśny

Pobierany jest na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym. **Planowany dochód**

wynosi 100.826,00 zł. Stanowi w 100% dochód budżetu gminy i jest pobierany przez gminę. Stanowi 0,13 % dochodów budżetu ogółem.

Corocznie Prezes GUS na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002r. o podatku leśnym ogłasza średnią cenę sprzedaży drewna do celów podatku leśnego. Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2023r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczanej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2023r. (wynosi 327,43 zł za 1 m³).

Wysokość zobowiązania podatkowego od osób fizycznych z tytułu wyżej wymienionych trzech podatków, na których ciąży obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego dotyczący przedmiotów opodatkowania położonych na terenie tej samej gminy, organ podatkowy ustala w formie łączonego zobowiązania pieniężnego w jednej decyzji.

Podatek w przypadku osób prawnych płatny w okresach miesięcznych po 1/12 wymiaru rocznego, osoby fizyczne w 4 ratach w terminach: 15 marca, 15 maja, 15 września, 15 listopada.

Podatek od środków transportowych

Pobierany jest przez gminę na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W 100% stanowi dochód gminy. Opodatkowaniu podlegają samochody ciężarowe, ciągniki siodłowe i balastowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, przyczepy i naczepy o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów powyżej 7 ton, autobusy. Corocznie na podstawie art. 20 ust. 2 wyżej wym. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Minister Rozwoju i Finansów określa stawki maksymalne podatku. Minister Rozwoju i Finansów określa również stawki minimalne podatku od środków transportowych od niektórych pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton. **Planowany dochód wynosi – 122.850,00 zł.** Podatek został wyliczony na podstawie Uchwały nr II/15/18 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportu na terenie gminy Ustronie Morskie oraz złożonych deklaracji przez podatników. Stanowi 0,16 % dochodów budżetu ogółem.

Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej

Podatek ten opłacają podatnicy prowadzący działalność gospodarczą, zarejestrowani w urzędach skarbowych, którym przepisy podatkowe pozwalają rozliczać się w tej formie. Planowane wpływy z tego tytułu tj. **330.000,00 zł** przyjęto na podstawie przewidywanego wykonania z 2023 r.

Wpływy z podatku od spadków i darowizn

Pobierany jest na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 1983 roku o podatku od spadków i darowizn przez urzędy skarbowe. Jest w 100% dochodem gminy. Planowany dochód – **40.000,00 zł** tj. 0,05% dochodów budżetu ogółem.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Pobierany jest przez urzędy skarbowe na podstawie ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych. W 100% stanowi dochody gmin. Opodatkowaniu podlegają m. in. następujące czynności cywilnoprawne: umowy sprzedaży i zmiany rzeczy i praw majątkowych, umowy pożyczek, darowizny, umowy spółki, umowy o dział spadku, ustanowienie hipoteki. Prognozuje się dochód w **kwocie 1.203.000,00 zł.** Stanowi to 1,63 % dochodów budżetu ogółem.

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Opłata skarbowa

Opłacie skarbowej podlega m.in. dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wniosek wydanie zaświadczenia na wniosek, wydanie pozwolenia lub koncesji, udzielenie pełnomocnictwa, poświadczenie zgodności duplikatu, odpisu, wyciągu lub kopii z oryginałem. Planowany dochód **55.000,00 zł**. Podstawą kalkulacji jest przewidywane wykonanie w roku 2023.

Opłata targowa

Pobierana jest na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Stanowi dochód gminy, jest pobierana na terenie gminy na podstawie Uchwały XIV/118/2019. Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 28-11-2019 r. w sprawie ustalenia wysokości dziennej stawki opłaty targowej. Podstawą kalkulacji jest przewidywane wykonanie w roku 2023. Prognozowany dochód wynosi **920.000,00 zł**. Stanowi to 1,25 % dochodów budżetu ogółem.

Opłata miejscowa

Planuje się dochody w wysokości **1.950.000,00 zł**. Podstawą kalkulacji jest przewidywane wykonanie w roku 2022, oraz zmiany w poborze opłaty zmiana stawki z kwoty 2 zł na 2,50 zł, likwidacja ulg na podstawie Uchwały Nr LVI/727/2022 Rady Gminy Ustronie Morskie z dnia 3-11-2022r. Stanowi to 2,65 % dochodów budżetu ogółem.

Renta planistyczna pobierana jest na podstawie art. 36 i 37 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Stawka procentowa opłaty dla poszczególnych obszarów jest określona w uchwałach Rady Gminy w Ustroniu Morskim zatwierdzających poszczególne plany zagospodarowania. Naliczana jest w terminie 5 lat od daty uchwalenia planu zagospodarowania lub jego zmiany. Dochody planuje się w **wysokości 5.000,00 zł**:

Opłata adiacencka jest naliczana i pobierana:

Na podstawie art. 98a ust. 1 i art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz na podstawie Uchwały Rady Gminy Nr VI/40/2019 z dnia 22 lutego 2019 w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanej budową urządzeń infrastruktury technicznej i uchwała nr Uchwały nr XXXVII/254/2010 z dnia 29 marca 2010 roku w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu podziału nieruchomości. Wpływy szacuje się w wysokości **70.000,00 zł**.

Opłata za zajęcie pasa drogowego jest naliczana i pobierana przez gminę na podstawie art. 40 ust. 11 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Pobrane opłaty zgodnie z art. 40a są w 100% dochodem gminy. Wpływy z tego tytułu prognozuje się w wysokości **780.000,00 zł**; na podstawie wykonania za 2023 r.

Opłata za gospodarowanie odpadami - Rada Gminy Ustroniu Morskim podjęła w dniu 03 listopada 2022 roku uchwałę nr LVI/428/2022 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności oraz zwolnienia właścicieli nieruchomości zbudowanych budynkami jednorodzinnych kompostujących bioodpady komunalne w kompostownikach przydomowych .

Stawka obowiązująca za 1m³ zużycia wody za odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny obecna **11,00 zł** , a **44,00 zł** za odpady zbierane w sposób nieselektywny oraz zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnych kompostujących bioodpady 0,55 zł .Natomiast Uchwała nr LXIX/533/2023 z dnia 06 listopada 2023 roku Rada Gminy ustaliła ryczałtowa stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w wysokości 224,00 zł za jeden domek letniskowy, jeżeli odpady są zbierane

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

w sposób selektywny i 896,00 zł gdy odpady nie są zbierane w sposób selektywny (zgodnie z dochodem) rozporządzalny jaki będzie obowiązywał w 2024r.) Dochody w 2024 roku szacuje się w wysokości **2.855.500,00 zł**.

Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (CIT)

Wskaźnik udziału należnego podatku dochodowego od osób prawnych na obszarze Gminy w ogólnej kwocie należnego podatku został ustalony jako średnia ważona arytmetyczna z 3 lat obejmujących lata 2021, 2020 i 2019, odpowiednio z wagami 0,5, 0,3 i 0,17. Podstawę do ustalenia wskaźnika stanowią dane zawarte w złożonych zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu i należnego podatku dochodowego od osób prawnych, według stanu odpowiednio na dzień 30 czerwca 2021 r., 30 czerwca 2021 r. i 30 czerwca 2020 r.

Udziały w podatku CIT są obliczane i przekazywane gminie przez właściwe urzędy skarbowe. Urzędy skarbowe przekazują gminie informacje o stanie i realizacji dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych.

Planowany dochód wyniesie **137.564,00 zł** i stanowi 0,18% ogółu dochodów .

Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)

Ministerstwo Finansów, Inwestycji i Rozwoju poinformowało, że udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w art. 9 ust. 1 w związku z art. 89 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 1672 z późn. zm.), w 2024 r.

Planowana kwota udziałów gminy Ustronie Morskie w podatku dochodowym od osób fizycznych w roku 2024 wynosi **4.900.111,00 zł** i stanowi 6,67% planowanych rocznych dochodów budżetu. Raty udziałów są

przekazywane z budżetu państwa raz w miesiącu. Dochody za grudzień są przekazane w dwóch transzach

- do 20 grudnia roku budżetowego 80% kwoty przekazanej za listopad roku budżetowego i do 20 stycznia roku następnego zostanie dokonane rozliczenie środków należnych za grudzień i przekazanych zaliczkowo. Przekazana informacja o planowanych dochodach nie ma charakteru dyrektywnego, a jedynie

informacyjno-szacunkowego. W związku z powyższym, faktyczne dochody gminy mogą być zatem większe lub mniejsze od tych wielkości, które wynikają z przekazanej informacji.

Dochody bieżące z majątku gminy

Do dochodów bieżących z majątku zaliczone są dochody z wynajmu i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność gminy a będących we władaniu wszystkich jednostek organizacyjnych gminy. Projektowany dochód z tego tytułu wynosi – **1.525.330,00 zł**. Stanowi to 2,07 % dochodów budżetu ogółem.

Opłata za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Pobierana na podstawie art. 11 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r.poz.487, ze zm.) Planowany dochód – **720.000,00 zł**. oraz wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

150.000,00 zł.

Dochody z tego tytułu przeznacza się na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy.

Subwencja ogólna

Na podstawie art. 33 ust. 1 pkt. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w dniu 14 października 2021 r. Minister Rozwoju i Finansów rozesłał do gmin informacje o rocznych planowanych

kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej, planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, planowanej wysokości rocznej wpłaty gmin do budżetu państwa. Dochodem gminy jest subwencja ogólna. Art. 7 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy stanowi, że subwencja ogólna dla gmin składa się z części: wyrównawczej, równoważącej, oświatowej.

Subwencja wynosi na 2024 rok **4.104.724,00 zł.** Stanowi 5,59 % ogółu dochodów budżetu gminy.

Cześć oświatowa

Z informacji otrzymanej od Ministra Rozwoju i Finansów wynika, że kwoty części oświatowej subwencji

ogólnej na rok 2024 dla samorządów naliczone zostały zgodnie z zasadami przyjętymi w projekcie

rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2024.

Zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne samorządy, stanowiący podstawę do naliczenia planowanych kwot subwencji oświatowej na 2023 r. określony został na podstawie:

- danych statystycznych dotyczących liczby etatów nauczycieli poszczególnych stopnia awansu zawodowego, wykazanych w SIO według stanu w dniu 30 września 2020 r. i 10 października 2021r. zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe;
- danych o liczbie uczniów (wychowanków) w roku 2022/2023 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu nadzień 10 września 2021 r.) w zakresie ogólnej liczby uczniów oraz odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwoty bazowej części oświatowej subwencji ogólnej i kwoty uzupełniającej części oświatowej subwencji ogólnej. Z podziału ogólnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej planowanej na 2024 r. - zaplanowano dla gminy subwencję w wysokości **4.104.724,00 zł.** O ostatecznych wielkościach poszczególnych części subwencji ogólnej dla gminy Minister Rozwoju i Finansów powiadomi gminę - zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego - w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok 2024.

Dotacje

Dotacje z budżetu państwa – 1.469.155,00 zł, w tym:

- na zadania zlecone – 1.219.432,00 zł,
- na zadania własne – 249.723,00 zł,

Zgodnie z art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Wojewoda Zachodniopomorski przekazał w dniu 25 października 2023 r. wstępne wielkości dochodów budżetu państwa oraz dochodów gminy z tytułu dotacji celowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, własnych i realizowanych na podstawie porozumień a organami administracji

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

rządowej 1.468.385,00 zł

Na podstawie art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, Dyrektor Delegatury **Krajowego Biura Wyborczego w Koszalinie** zawiadomił pismem z dnia 24 października 2023 r., że w projekcie planu finansowego Delegatury na rok 2024 dla Gminy Ustronie Morskie przewidziano kwotę 770,00 zł z przeznaczeniem na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców.

Dotacje z budżetu państwa planowane na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami są przeznaczone na:

- 1) zadania zlecone z zakresu działu 750 „Administracja publiczna” rozdział 75011 Urzędy Wojewódzkie - **plan 104.662,00 zł.**

Dotacja w wysokości 104.662,00 zł przeznaczona jest na realizację zadań z zakresu USC, ewidencji ludności, dowody osobiste - pokrywa część wydatków na wynagrodzenie pracownika. Wydatki te nie obejmują kosztów ogrzewania pomieszczeń biurowych, oświetlenia, remontów pomieszczeń, rozmów telefonicznych, sprzątnia. Gmina ponosi te wydatki z własnych środków.

2) dotacje z Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Koszalinie (dział 751 rozdział 75101) z przeznaczeniem na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców - **plan 770,00 zł;**

3) dotacje z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: dział 855-Rodzina- **plan 1.114.000,00** z tego:

- świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia (85502) – 1.100.000,00 zł,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne (85513) - plan 14.000,00 zł.

Dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych (paragraf 2030)

Razem planowane dotacje na realizację zadań własnych gminy Ustronie Morskie wyniosą w roku 2024 - **249.723,00 zł.**

Gmina otrzyma z budżetu państwa dotacje celowe na dofinansowanie następujących zadań własnych:

1. składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85213 - plan 4.943,00 zł,
2. wypłata zasiłków okresowych dla podopiecznych, dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85214, plan 35.658,00 zł,
3. wypłata zasiłków stałych, dział 852 Pomoc społeczne, rozdział 85216, plan 41.256,00 zł
4. funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - dział 852 Pomoc społeczna, rozdział 85219, plan 67.866,00 zł,
5. pomoc państwa w zakresie dożywiania - dział 85230 Pomoc społeczna, rozdział 85230, plan 100.000,00 zł.

DOCHODY MAJĄTKOWE

Planowane dochody majątkowe w wysokości **2.664.500,00 zł** (wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

własności, oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości).

Lp.	Obręb	Numer działki	pow. w ha	Wartość nieruchomości określona przez RM	Kwota po obniżeniu ceny do 50% wartości	Założenie do budżetu	Planowana cena sprzedaży nieruchomości
1	Ustronie Morskie	265/10	0,13	1 868 370,00	934 185,00	Zgodnie z art. 67 ustawy o gospodarce nieruchomościami cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości. Zaplanowana kwota w budżecie gminy jest to kwota pośrednia między wartością nieruchomości a możliwą sumą uzyskaną po maksymalnym obniżeniu ceny sprzedaży	2 660 000,00
2	Ustronie Morskie	1 296,00	0,19	932 340,00	466 170,00		2 000 000,00
3	Wieniotowo	1/12	0,28	429 270,00	214 635,00		430 000,00
4	Wieniotowo	1/14	0,26	371 460,00	185 730,00		372 000,00
			Razem	3 601 440,00	1 800 720,00	2 664.500,00	5 462 000,00

- Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, zaplanowano w wysokości 15.000,00 zł.
- Wpływy z sprzedaży składników majątkowych w wysokości 40.000,00 zł

2.WYDATKI BUDŻETU GMINY

Wydatki budżetu

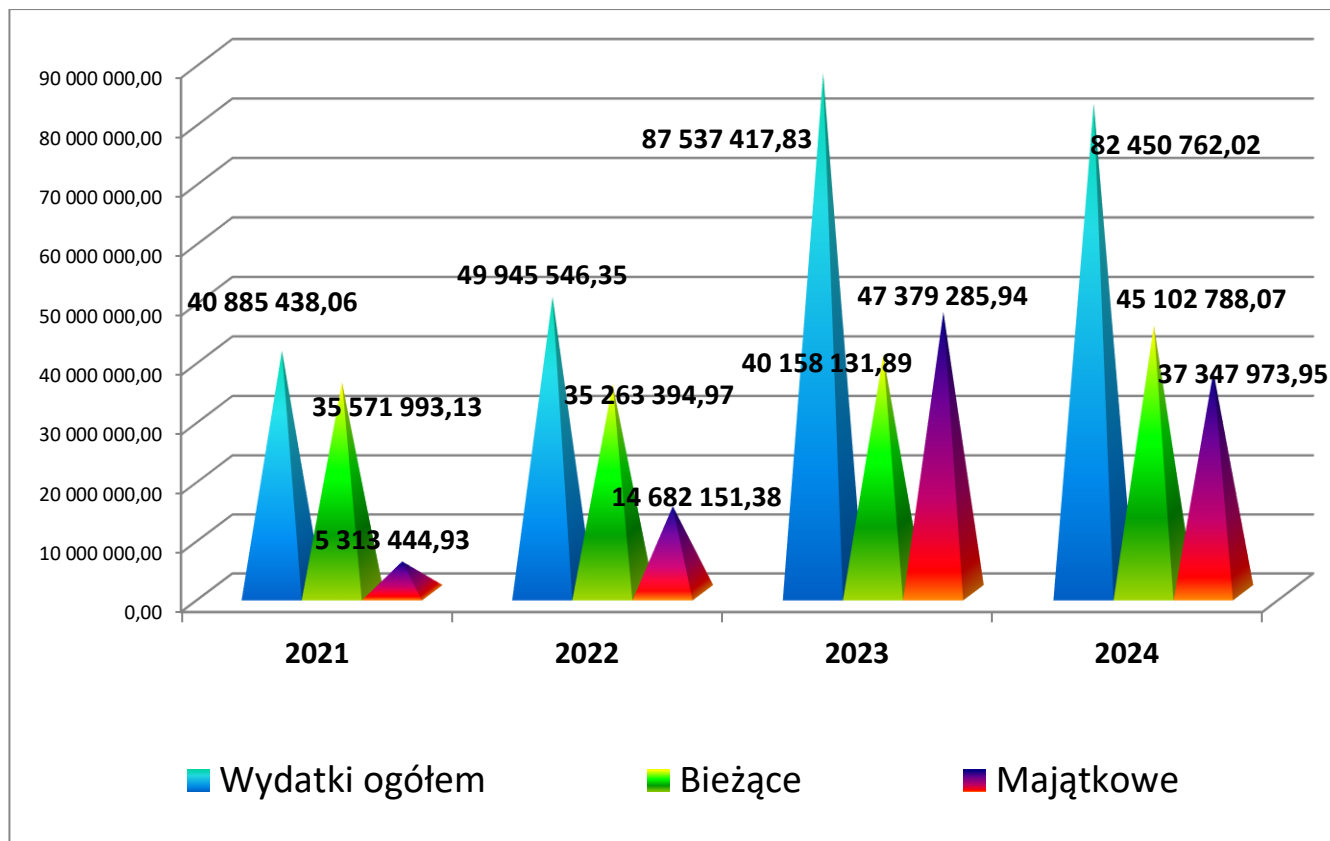
Na rok 2024 zaplanowano wydatki na łączną kwotę **82.450.762,02 zł**, z tego :

1. wydatki bieżące - 45.102.788,07 zł.
2. wydatki majątkowe - 37.347.973,95 zł.

Porównanie struktury wydatków

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Opracowanie własne

Według kryterium finansowania zadań wydatki budżetowe dzielimy na :

1. wydatki własne związane z wykonywaniem ustawowych zadań gminy,
2. wydatki zlecone z zakresu administracji rządowej - wysokość wydatków uzależniona jest od wielkości dotacji przekazanej na zadania zlecone.

Lp.	Nazwa jednostki	Planowane wydatki budżetowe na 2024	W tym:		
			Zadania zlecone	Dofinansowania do zadań własnych	Wydatki majątkowe
1	2	3	4	5	6
1.	Urząd Gminy	59.135.145,02	105.432,00	0,00	37.192.973,95
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	3.288.715,00	1.114.000,00	249.723,00	0,00
3.	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	10.555.466,00	0,00	0,00	155.000,00
4.	Przedszkole	3.460.590,00	0,00	0,00	0,00
5.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej	6.010.846,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem		82.450.762,02	1.219.432,00	249.723,00	37.347.973,95

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Największy udział w wydatkach bieżących stanowią zadania z zakresu oświaty i wychowania (szkoła podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ustroniu Morskim i przedszkole). Szacuje się, że koszty kształcenia dzieci w szkole podstawowej i koszty utrzymania dzieci w przedszkolu publicznym (dzieci od 2,5 roku -5 roku oraz 6-latki) stanowią kwotę 9.959.936,00,00 zł co stanowi 12,079% ogółu kosztów.

Kolejnym działem w budżecie gminy generującym wysokie wydatki jest gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W ramach tego działu realizowane są między innymi zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (zadanie realizowane w urzędzie gminy), koszty utrzymania czystości i terenów zielonych na terenie Gminy, oświetlenie, ochrona środowiska i zwierząt (zadanie wykonywane w GOSiR). Planuje się, że w 2024 roku wydatki bieżące w tym zakresie wyniosą 8.776.557,00 zł, z tego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych i koszty utrzymania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych 4.291.009,00 zł (wraz z kosztami administracyjnymi). Gmina dopłaca do systemu (Rada Gminy podjęła Uchwałę Nr XLIII/321/2021 z dnia 6-12-2021 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi). Brakująca kwota aby system się bilansował to 1.158.293,00 zł.

Natomiast koszty utrzymania obiektów sportowych oraz realizacja zadań z zakresu sportu stanowią 6,127% wydatków ogółem tj. 5.052.487,00 zł.

Planowane koszty na pomoc społeczną wyniosą 1.942.990,00zł i stanowią 2,356%, a w dziale Rodzina wyniosą 1.354.035,00zł i stanowią 1,642% wydatków ogółem.

W budżecie zabezpieczono również środki na utrzymanie świetlic gminnych, Gminnego Ośrodka Kultury i bibliotek (Ustronie Morskie, Rusowo) w kwocie 2.330.000,00 zł.

Jednocześnie należy podkreślić, że na 2024r. zostały ujęte tylko "śladowe" kwoty kosztów związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz185), gdyż brak dokładnej informacji o kontynuowaniu programu.

W oparciu o zapisy art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2018r. poz. 1875) oraz zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Gminy Ustronie Morskie nr XX/143/2016 z dnia 18 marca 2016r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego, zostały wydzielone środki w budżecie Gminy na tzw. fundusze sołectkie.

Na terenie gminy Ustronie Morskie funkcjonuje 6 jednostek pomocniczych – sołectwa, które swoim zasięgiem obejmują teren wiejski Gminy i realizują zadania Gminy stosownie do zapisów w swoich statutach.

W projekcie budżetu dla jednostek pomocniczych – rady sołectkie na 2024 r. zostały zaplanowane środki w następujących kwotach:

467.725,10 zł – naliczone w ramach Funduszu Sołectkiego z przeznaczeniem na wydatki:

a) bieżące 240.373,01 zł

b) majątkowe 227.352,09 zł.

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Lp.	Nazwa Sołectwa	Plan wydatków 2024	Z tego:	
			Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1.	SOŁECTWO GWIZD	41.107,82	20.000,00	21.107,82
2.	SOŁECTWO KUKINIA	58.483,30	38.483,30	20.000,00
3.	SOŁECTWO KUKINKA	40.542,77	10.542,77	30.000,00
4.	SOŁECTWO RUSOWO	80.944,27	43.700,00	37.244,27
5.	SOŁECTWO SIANOŻĘTY	105.382,94	25.382,94	80.000,00
6.	SOŁECTWO USTRONIE MORSKIE	141.264,00	102.264,00	39.000,00
RAZEM		467.725,10	240.373,01	227.352,09

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN	
	na 31.08.2023r.	na 2024
<u>WYDATKI OGÓŁEM</u>	<u>114.570.831,52</u>	<u>82.450.762,02</u>
wydatki bieżące w tym:	44.499.566,70	45.102.788,07
wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	18.388.392,04	20.272.640,00
wydatki związane z realizacją zadań statutowych	19.292.049,98	18.921.254,07
dotacje na zadania bieżące	2.392.833,00	2.968.144,00
świadczenia na rzecz osób fizycznych	2.988.271,45	2.014.500,00
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	237.020,23	0,00
wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	0,00	0,00
wydatki na obsługę długu publicznego (odsetki od wykupu obligacji)	1.201.000,00	926.250,00
wydatki majątkowe	70.071.264,82	37.347.973,95

Na rok 2024 zaplanowano **wydatki majątkowe w wysokości 37.347.973,95 zł** z czego:

1. Inwestycje 37.117.973,95 zł
2. Zakupy inwestycyjne 230.000,00 zł.

Wydatki majątkowe stanowiąc będą 45,29% wydatków ogółem zaplanowanych w budżecie na 2024r. Inwestycje skierowane głównie są na infrastrukturę drogową wraz z ścieżkami rowerowymi na ,które zaplanowano 17.662.056,67 zł.

Kluczową inwestycją w drogownictwie jest zadanie pn. Rozbudowa ul. Słonecznej ,Bogusława XIV ,Górnej w Ustroniu Morskim ” koszt planowany na 2024r.to kwota 7.776.541,51 zł.

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

Gmina otrzymała dofinansowanie w kwocie 4.948.213,00 zł z Programu Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zł, natomiast ścieżki to inwestycja pn. Budowa drogi dla rowerów na odcinku Kukinia-Rusowo koszt to 5.150.000,00 zł Gmina otrzymała dofinansowanie z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w kwocie 5.000.000,00 zł., 150.000,00 zł to wkład własny.

Ciąg dalszy uzasadnień wydatków – załącznik Nr 2 do objaśnienia budżetu na rok 2024

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

3. WYNIK BUDŻETU

9.051.374,95 zł

Planowany na rok 2024 wynik budżetu zamyka się deficytem w wysokości 9.051.374,95 zł, który ma być sfinansowany następującymi przychodami :

- 6.990.874,95 zł z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych
- 2.060.500,00 zł środki o szczególnym przeznaczeniu, o których mowa w art.217 ust 2 pkt 8 ww. ustawy, tj. niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art.5 ust.1 pkt 2 cyt. ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – są to środki pochodzące z Rządowego Funduszu Przeciwdziałania COVID -19

Wyszczególnienie	Plan na 2024r.
DOCHODY	73.399.387,07
dochody bieżące	40.942.994,00
dochody majątkowe	32.456.393,07
WYDATKI	82.450.762,02
Wydatki bieżące	45.102.788,07
Wydatki majątkowe	37.347.973,95
WYNIK FINANSOWY	9.051.374,95
Wynik bieżący (operacyjny)	4.159.794,07
Wynik majątkowy	4.891.580,88

Źródło : opracowanie własne

Zaplanowane dochody bieżące są niższe od wydatków bieżących o kwotę 4.159.794,07 zł , co oznacza , że planuje się osiągnięci niższych dochodów bieżących od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny).

W trakcie trwania roku budżetowego należy dążyć do wypracowania nadwyżki operacyjnej, gdyż jest ona ważnym źródłem finansowania działań inwestycyjnych. Dlatego też wydatki inwestycyjne powinny być skorelowane z wielkością nadwyżek operacyjnych. Nadwyżka operacyjna oznacza, że jednostka samorządu terytorialnego ma potencjał do pokrycia nakładów inwestycyjnych lub spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań .Wartość tej nadwyżki stanowi podstawę do wyliczenia indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia z art.243 ustawy o finansach publicznych i ma niewątpliwie wpływ na możliwości finansowe Gminy , w tym zadłużania się .

Konsekwencje epidemii Covid-19 ,wojna na Ukrainie oraz niekorzystnych dla dochodów Gminy zmiany w zakresie obszaru udziałów w PIT negatywnie wpłynęły na uzyskanie nadwyżki operacyjnej .Pomimo kontynuacji oszczędności w planach wydatków bieżących we wszystkich sferach działalności gminy

Ustronie Morskie(głównie oświetlenie uliczne, promocja gminy, kultura fizyczna i sport),, na etapie tworzenia budżetu nie udało się wypracować nadwyżki operacyjnej .

W tym stanie rzeczy gmina skorzystała z przepisu art.6 ustawy z 15 września 2022r. o zmianie ustawy

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022r. poz.1964), którym w okresie przejściowym, do lata 2023-2025 relacji o której mowa w art.242 ust.1 i ust.2 ustawy o finansach publicznych, dopuszczono finansowanie deficytu bieżącego przychodami z wolnych środków, jako nadwyżki pieniężnej na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt5 i 8 tej ustawy, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych.

4.ZADŁUŻENIE

Na etapie opracowywania projektu budżetu na 2024r. przyjęto założenie, że wysokość długu publicznego na koniec 2023r. wyniesie 15.000.000,00 zł i w roku 2024 nie ulegnie zmianie.

Kwota zadłużenia na koniec 2023roku stanowi wyemitowanie obligacje komunalne w IV kw.2023r. w wysokości 15.000.000,00 zł, których wykup począwszy od 2024r. jest rozłożona na 10 lat ostateczny termin wykupu obligacji komunalnych przypada do dnia 31 grudnia 2036r.

Gmina Ustronie Morskie w latach 2023/2024 planuje najwyższe od 8 lat wydatki majątkowe, których skuteczną realizacją jest ściśle powiązana ze zdolnością ich finansowania. Zatem wahania w źródłach dochodów budżetu 2024r. oraz wzrost inflacji, który z kolei znajduje odzwierciedlenie w zwiększonych planowanych uprzednio wartościach wydatków, mogą przyczynić się do konieczności zaciągnięcia długu. Jedyną przesłanką ewentualnego zaciągnięcia zobowiązań dłużnych będą wydatki majątkowe. Dwie największe inwestycje finansowane są z Rządowego Programu Polski Ład, gdzie otrzymane promesy na kwotę 14.775.000,00zł Gmina otrzyma po wykonaniu zadań inwestycyjnych.

Z danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika, że w 2024r. spłata zobowiązań nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań obliczonego na podstawie art.243 ust.1 ustawy o finansach publiczny

5.PRZYCHODY

10.551.374,95 zł

- Nadwyżki z lat ubiegłych – **8.490.874,95 zł**,
- Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (na podstawie art. 217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych) - **2.060.500,00 zł**:

1. niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczenia dochodów otrzymanych ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID -19 (na podstawie art.. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych), kwota 2.060.500,00zł.

6.ROZCHODY

W projekcie budżetu na 2024r. rozchody wynoszą 1.500.000,00 zł i dotyczą :

- Spłata obligacji komunalnych (PKO Bank Polski)

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

7. REZERWY

W projekcie budżetu na 2024rok utworzono rezerwę ogólną i rezerwę celową w łącznej wysokości 730.000,00 zł

Rezerw ogólna 608.100,00 zł

Podstawa prawna – art. 222.ust.1 ustawy o finansach publicznych .

Wysokość tej rezerwy ustalona została na poziomie 0,73% a zgodnie z ww. przepisem, może wynosić na poziomie nie niższym niż 0,1% i nie wyższym niż 1% wydatków budżetu.

Rezerwa celowa 121.900,00 zł

Podstawa prawna – art. 26 ust.4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 .o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2022r. poz261 z późn. zm.)w budżecie tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego ,pomniejszych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Projekt budżetu Gminy Ustronie Morskie przewiduje rezerwę na zarządzanie kryzysowe w łącznej wysokości 0,51%.

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1

OBJAŚNIENIA BUDŻETU NA 2024R. – zał. Nr 1